

UCHWAŁA Nr XXVI/195/2013

Rady Miejskiej w Suszu

z dnia 28 lutego 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Susz na lata 2013-2015

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)

Rada Miejska w Suszu uchwala, co następuje:

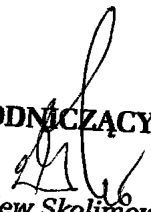
§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Susz na lata 2013-2015, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Susza.

§ 3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suszu.

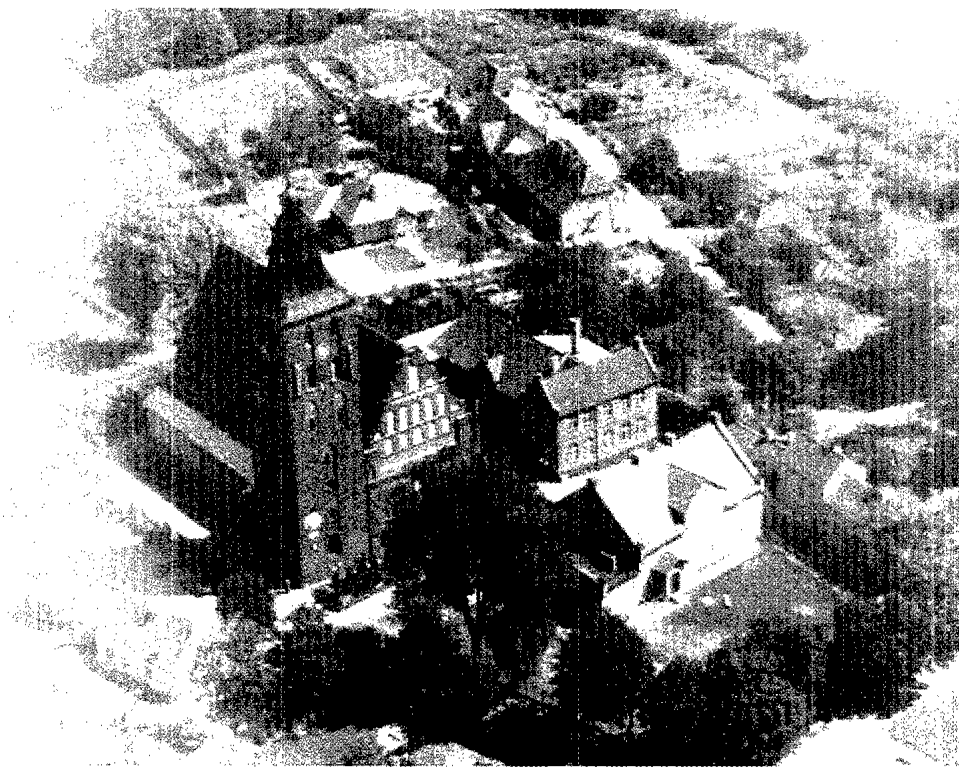
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zbigniew Skolimowski

*Załącznik
do Uchwały Nr XXVI/195/2013
Rady Miejskiej w Suszu
z dnia 28 lutego 2013 r.*

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Susz na lata 2013 – 2015

Susz, 2013

Wstęp

Rodzina, jako instytucja społeczna jest w kręgu ciągłego zainteresowania wielu naukowców i specjalistów: socjologów, psychologów, pracowników socjalnych, pedagogów oraz wielu innych dziedzin nauki i praktyki. Wszystkie nauki w nieustannych badaniach nad rodziną wypracowały liczne, mniej lub bardziej szczegółowe, definicje określające rodzinę i jej charakter.

RODZINA w socjologii rozumiana jako grupa społeczna lub instytucja społeczna. Rodzina, zdaniem socjologów i najprostszych jej definicji, to *najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo*.

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która zaspokaja jego potrzeby, otacza miłością i zapewnia poczucie bezpieczeństwa. Rodzina oddziałuje na dzieci wg określonych reguł, wg ustalonego planu lub też najzwyczajniej nieświadomie podczas codziennego życia. Efekty dobrego rozwoju dziecka zależą zatem od prawidłowo funkcjonującej rodziny.

W przypadku gdy rodzina staje się dysfunkcyjna to dziecko i inni jej członkowie mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Czynności podejmowane przez instytucje na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane dla osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych. Dziecko powinno mieć możliwość do zachowania swojej tożsamości i do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Działania na rzecz rodziny wynikają bezpośrednio z aktów prawnych, m.in.:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2009 r., Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2009 r., Nr 1, poz. 7 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 ze zm.).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suszu w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań

wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Do tego celu od lipca 2012 roku powołano stanowisko asystenta rodziny, którego zadaniem jest praca z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem wg wcześniej ustalonego planu pracy z rodziną. Praca asystenta z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci.

W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadowalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, powiat (PCPR w Iławie) koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a gmina Susz jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

Od stycznia 2012 roku na terenie gminy działa Zespół Interdyscyplinarny, którego członkami są przedstawiciele różnych instytucji m.in.: M-GOPS, policji, ochrony zdrowia, oświaty, kurator zawodowy. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą.

I. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Susz

Z danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie wynika, że w 2012 r. Gmina Susz liczyła 13.484 mieszkańców, wśród których kobiety stanowiły 49,8 %. Dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia stanowiły 22,85% ogółem mieszkańców Gminy Susz (tabela 1).

Tabela 1. Stan ludności Gminy Susz w roku 2012.

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
13.484	6.716	6.768	3.081	8.823	1.580

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Pomimo otwarcia rynków pracy przez wiele państw członkowskich Unii Europejskiej i związaną z tym migracją zarobkową ważną kwestią społeczną naszej gminy, jak również całego powiatu iławskiego nadal pozostaje problem bezrobocia.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy Filia w Suszu zarejestrowanych było 1.083 bezrobotnych, z czego kobiety stanowiły 55%. W porównaniu do 2011 roku liczba bezrobotnych wzrosła o 6,9 %. Pracę podjęło 680 osób, natomiast prawo do zasiłku posiadało jedynie 160 osób.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W 2012 r. wśród 1.108 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 745 rodzin (2509 osób w rodzinach). Inne powody to m. in.: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba (tabela 2). Uwzględniając typologię rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012 r., to rodziny z dziećmi stanowiły 58 % ogółu świadczeniobiorców (tj. 644 rodziny), wśród których 176 stanowiły rodziny niepełne.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. udzielono wsparcia:

- a) 1.108 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- b) 1.069 rodzinom – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- c) 3.210 rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- d) 132 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- e) 332 rodzinom – na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- f) 708 uczniom - na podstawie ustawy o systemie oświaty.

Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	878	2784
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	203	1125
<i>Wielodzietność</i>	<i>199</i>	<i>1109</i>
Bezrobocie	745	2509
Niepełnosprawność	388	1036
Długotrwała lub ciężka choroba	492	1353
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym:	210	704
<i>Rodziny niepełne</i>	<i>176</i>	<i>539</i>
<i>Rodziny wielodzietne</i>	<i>24</i>	<i>144</i>
Alkoholizm	45	102
Przemoc w rodzinie	4	17
Narkomania	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	18	35
Bezdomność	9	12
Zdarzenie losowe	5	19

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suszu

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie wynika, że w 2012 r. w 31 rodzinach zastępczych umieszczono 41 dzieci z terenu Gminy Susz, w tym:

- a) 23 rodziny spokrewnione dla 27 dzieci,
- b) 7 rodzin zastępczych niezawodowych dla 10 dzieci,
- c) 1 rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego dla 4 dzieci.

W 2012 r. nie było rodzin zastępczych, które niewłaściwie sprawowały funkcję opiekuńczo-wychowawczą względem dzieci przebywających w rodzinach. Również nie było rodzin zastępczych objętych nadzorem kuratora.

II. Cele programu

CEL GŁÓWNY - tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny oraz jej wspieranie.

Cele szczegółowe:

A) Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i członkom jego rodziny:

- Dostarczanie usług i świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych,
- Organizacja wypoczynku letniego z odpowiednim programem terapeutycznym dla dzieci z zagrożonych środowisk,
- Nadzorowanie stanu zdrowia dzieci z rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

B) Pomoc udzielana rodzinie w procesie wychowania dziecka, podtrzymywanie pozytywnych działań w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych:

- Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych w wypełnianiu podstawowych funkcji rodzinnych,
- Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci,
- Indywidualne poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz zawodowe,
- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodziców i opiekunów,
- Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych,
- Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych,
- Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

C) Profilaktyka rodziny w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym:

- Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej,
- Współpraca wszystkich podmiotów pracujących na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny,
- Nadzorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem,
- Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia,
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży i propagowanie sportu, rekreacji i kultury,
- Usługi opiekuńcze,
- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne.

III. Zasoby

W Gminie Susz w budowę lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodzinami wymagającymi pomocy przewiduje się włączenie instytucji :

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suszu,
2. Placówki oświatowe z terenu gminy Susz,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suszu,
4. Zespół Interdyscyplinarny w Suszu,
5. Asystent rodziny,
6. Posterunek Policji w Suszu,
7. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Suszu,
8. Suski Ośrodek Kultury w Suszu,
9. Kluby i organizacje sportowe,
10. Organizacje pozarządowe,
11. Organizacje kościelne.

Koordynator programu - Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suszu.

IV. Finansowanie programu

Program finansowany będzie przez Gminę Susz w ramach posiadanych środków oraz z budżetu państwa (m.in. programy rządowe).

V. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
2. Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
4. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
5. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
6. Wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy pozwoliły i w jakim stopniu na realizację celów Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany co roku. Równolegle trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu trwania programu (tj. w 2015 r.) przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu założenia ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zbigniew Skolimowski